

Sygn. akt II Ca 132/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 maja 2013 roku

Sąd Okręgowy w Legnicy II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Sabina Ziser
Sędziowie:	SO Jolanta Pratkowiecka (sprawozdawca) SO Elżbieta Piotrowska
Protokolant:	st. sekr. sąd. Roksana Babiarczyk

po rozpoznaniu w dniu 8 maja 2013 roku w Legnicy

na rozprawie

sprawy z powództwa A. H.

przeciwko stronie pozwanej (...) S.A.

w W.

o zapłatę

na skutek apelacji strony pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego w Lubinie

z dnia 4 grudnia 2012 roku

sygn. akt I C 552/12

I. oddala apelację;

II. zasądza od strony pozwanej na rzecz powódki kwotę 1.200 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt II Ca 132/12

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Lubinie wyrokiem z dnia 4 grudnia 2012r. zasądził od strony pozwanej (...) S.A. w W. na rzecz powódki A. H. kwotę 50.000 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 1 marca 2012r. oraz orzekł o kosztach postępowania.

Rozstrzygnięcie powyższe poprzedzone zostało przedstawionymi w uzasadnieniu wyroku ustaleniami i oceną prawną. Z ustaleń tych wynika, że w dniu 26 lutego 2000r. w wypadku komunikacyjnym zginęła matka powódki. Sprawca wypadku był ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej u strony pozwanej. W dacie tego zdarzenia powódka liczyła 10 lat. Była bardzo związana z matką. Nie mogła liczyć na ojca, który dodatkowo po śmierci żony zaczął nadużywać alkoholu. Do dzisiaj powódka cierpi na zaburzenia emocjonalne i adaptacyjne związane z nagłą śmiercią matki, a stały uszczerbek na zdrowiu powódki związany z tym zaburzeniami wynosi 5 %. Sąd I instancji skonstatował, że na skutek wypadku komunikacyjnego, w którym śmierć poniosła matka powódki, zostały naruszone dobra osobiste powódki w postaci więzi rodzinnej. Stąd roszczenie co do zasady znajduje oparcie w przepisach art. 448 k.c. w zw. z art. 23 k.c. i art. 24 k.c. Z kolei rozmiar doznaney przez powódkę krzywdy związanej z traumatycznym przeżyciem, jakim dla 10-letniego dziecka stanowi śmierć matki, i skutki tego zdarzenia w postaci stwierdzonych u powódki zaburzeń emocjonalnych i adaptacyjnych, uzasadniały roszczenie co do wysokości.

Strona pozwana zaskarżyła powyższy wyrok w całości, zarzucając:

1. naruszenie prawa materialnego, tj. art. 448 k.c. w zw. z art. 23 k.c. i 24 k.c. przez zasądzenie od strony pozwanej na rzecz powódki kwoty zadośćuczynienia w kwocie 50.000 zł,
2. sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego ustalającego, że śmierć matki była szczególnym wstrząsem dla powódki, który to uzasadniał zasądzenie na jej rzecz zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych w oparciu o art. 448 k.c.

W uzasadnieniu apelacji strona pozwana podniosła, że dopiero od 3 sierpnia 2008r., tj. od wprowadzenia przepisu art. 446 § 4 k.c. pojawiła się możliwość przyznania najbliższym członkom rodziny zmarłego zadośćuczynienia za doznaną krzywdę. Co do zdarzeń, które miały miejsce przed tą datą, brak jest - w ocenie strony pozwanej - podstaw prawnych do uwzględnienia tego typu roszczenia. Ponadto zasądzone na rzecz powódki zadośćuczynienie jest zbyt wygórowane.

Strona pozwana domagała się zmiany zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości i zasądzenia na jej rzecz od powódki kosztów procesu.

W odpowiedzi powódka wniosła o oddalenie apelacji oraz o zasądzenie na jej rzecz od strony pozwanej kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest niezasadna.

Nietrafny jest zarzut apelacji naruszenia art. 448 k.c. w zw. z art. 23 k.c. i art. 24 k.c. W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowała się koncepcja, wedle której więź emocjonalna łącząca osoby bliskie jest dobrem osobistym, a więc na skutek śmierci osoby bliskiej uszczerbek może polegać nie tylko na osłabieniu aktywności życiowej i motywacji do przezwycięzania trudności, lecz jest także następstwem naruszenia tej relacji pomiędzy zmarłym a osobą mu najbliższą (por. uzasadnienie wyroku z dnia 25 maja 2011r., II CSK 537/11).

Z dniem 3 sierpnia 2008r. wszedł w życie art. 446 § 4 k.c., który wprost przewiduje możliwość przyznania zadośćuczynienia najbliższym członkom rodziny zmarłego za doznaną krzywdę. Nowa regulacja ma na celu ułatwienie dochodzenia zadośćuczynienia, gdyż umożliwia jego uzyskanie bez potrzeby wykazywania jakichkolwiek innych – poza w nim wymienionych – przesłanek. Natomiast podstawą dochodzenia zadośćuczynienia za krzywdę doznaną przed dniem 3 sierpnia 2008r. w następstwie naruszonego deliktem dobra osobistego w postaci szczególnej więzi rodzinnej łączącej osobę zainteresowaną ze zmarłym stanowi art. 448 k.c. w zw. z art. 24 § 1 k.c. Taką koncepcję po raz kolejny potwierdził Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 13 lipca 2011r., III CZP 32/11.

W świetle powyższego roszczenie powódki znajdowało uzasadnienie w przepisach art. 448 k.c. w zw. z art. 24 § 1 k.c., pomimo tego, że czyn niedozwolony, w wyniku którego śmierć poniosła matka powódki, miał miejsce w 2000r., a zatem przed datą wejścia w życie art. 446 § 4 k.c.

Zdaniem Sądu Okręgowego, wysokość zadośćuczynienia określona przez Sąd I instancji jest odpowiednia, zważywszy na rozmiar doznanej przez powódkę krzywdy. Zadośćuczynienie powinno mieć przede wszystkim kompensacyjny charakter, przedstawiać ekonomicznie odczuwalną wartość i uwzględniać okoliczności konkretnej sprawy. Wszystkie okoliczności sprawy, szczegółowo opisana przez Sąd Rejonowy w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia, jednoznacznie wskazują, że wysokość przyznanego powódce zadośćuczynienia nie jest rażąco zawyżona.

Z przedstawionych wyżej względów apelacja strony pozwanej jako bezzasadna została oddalona na podstawie art. 385 k.p.c. O kosztach zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. i § 12 ust 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.).